

Oponentní posudek bakalářské práce

Název: Deník Super versus Libuše Šafránková – případ narušování soukromí

Autorka: Magdaléna Trojanová

Oponent: Ing. Miloš Čermák

Cílem práce je popsat a analyzovat kauzu, ve které dnes již neexistující bulvární deník Super nejprve zveřejnil nepravdivé informace o herečce Libuši Šafránkové, a posléze čelil obvinění, že tak učinil úmyslně a s cílem herečku skandalizovat, případně zlepšit svůj prodej. Kauza je v českém prostředí výjimečná tím, že policie vyšetřovala otištění informací jako trestný čin a že byli nakonec pravomocně odsouzeni dva lidé (nikoliv autoři článku, ale zdroje jejich informací). Považují téma i konkrétní kauzu za dobře zvolené, protože umožňují analyzovat narušování soukromí v českém tisku v celé šíři. Dobré je i to, že jde o kauzu sice uzavřenou, ale nikoliv starou. Lze se na ni proto podívat s odstupem, a přitom se dobrat závěrů, které jsou stále platné.

Autorka postupovala velmi systematicky. Zejména v první části (Normativní rámec ochrany osobnosti) zpracovává zcela vyčerpávajícím způsobem to, jaké právní i jiné normy se v Česku ochranou osobnosti zabývají. Cituje a také vysvětluje relevantní paragrafy těchto norem, ať už to jsou normy ústavní, zákonné či podzákonné. Dobře a srozumitelně také vysvětluje princip seberegulace médií. Cituje zásady z etických kodexů a dává je do souvislosti s mediální praxí.

Suverénním způsobem zpracovala autorka také texty, které o kauze vyšly v deníku Super i v dalších médiích. Píše čtivě a jasně. Má cit vybrat ze zmíněných textů to podstatné a zasadit to do patřičných souvislostí. Její postřehy o bulváru jsou trefné a mají zobecňující platnost. Z autorčiny argumentace jasně vyplývá, jak a proč se pisatelé článků v deníku Super dopustili profesionálních prohřešků.

A konečně ve třetí části bakalářské práce se autorka věnuje tomu, jak se kauzou zabývaly české soudy a k jakým závěrům došly. I zde je výsledek čtivým a srozumitelným shrnutím všeho důležitého. Vychází ovšem výhradně z toho, co bylo o kauze publikováno v tisku. Přínos této části je v tom, jak se autorce podařilo dostupná fakta sumarizovat, aniž by však získala nějaká nová. Sama to v závěru vysvětluje tím, že neměla přístup k soudnímu spisu a že s ní aktéři kauzy odmítli mluvit. To je škoda.

Po formální stránce lze práci jen málo vytknout. Text je dobře strukturovaný a má všechny potřebné náležitosti. Výsledný dojem jen drobně kazí malé nepřesnosti a přehlédnutí (deník Super je jednou mylně označen za deník Blesk, herec Menšík nebyl Ladislav atd.), a pár gramatických chyb. Ale i z tohoto pohledu považuji práci za nadprůměrnou.

Není úplně jasné, k jakým závěrům chtěla autorka dojít. Pokud měla za cíl shrnout podstatná fakta o ochraně osobnosti v Česku, a demonstrovat je na jednom konkrétním případě, pak se jí to podařilo výborně. Pokud měla vyšší cíle a chtěla například poukázat na to, jak daný legislativní rámec ovlivňuje vnitřní mechanismy fungování médií, pak se jí to povedlo jen částečně. Větší pozornost mohla také autorka věnovat pozitivní roli, kterou v kauze sehrála ostatní média, a mohla zkoumat, nakolik seberegulační principy fungují nejen v rámci konkrétních médií, ale na celém mediálním trhu.

Z tohoto hlediska se můžou zdát některé autorčiny závěry prvoplánové a banální, například když doporučuje, že by se novináři měli etickými kodexy více řídit. K takovému závěru lze dojít i bez důkladné a dobré práce, kterou autorka odvedla. Jedinou výtkou oponenta tak může být, že ke své analýze zajímavé kauzy nepřistoupila s o malinko větší ambici. Nesporné kvality práce to však nijak nesnižuje.

Navrhuji známku výbornou.

Milada Čermáková

20. června 2016